

عاشورا، شور و شعور توأمان در عشق، عاطفه و ایمان

سرویس اندیشه با بهره گیری از فتاوی علمای و بیانات بزرگان دین و آیین، مجالی را برای تفکر و تأمل در این باب مهیا ساخته؛ باشد که بهانه‌ای برای معرفت اندیشی و معنایابی همه ما گردد. برپایی آیین عزای حسینی(ع) یکی از سنت‌های دیرپا و اصیل و عمیق ایرانیان در کنار سایر فرق اسلامی و دیگر آزادیخواهان و دوستداران حقیقت و آزادی و انسانیت بوده است.

با بهره گیری از فتاوی علمای و بیانات بزرگان دین و آیین، مجالی را برای تفکر و تأمل در این باب مهیا ساخته؛ باشد که بهانه‌ای برای معرفت اندیشی و معنایابی همه ما گردد. برپایی آیین عزای حسینی(ع) یکی از سنت‌های دیرپا و اصیل و عمیق ایرانیان در کنار سایر فرق اسلامی و دیگر آزادیخواهان و دوستداران حقیقت و آزادی و انسانیت بوده است.

به گزارش سرویس اندیشه خبرگزاری رسا، ماه محرم که فرا می‌رسد، دل‌های بی‌تاب و جان‌های شیفته سید و سالار شهیدان(ع)، رنگ عشق می‌گیرند و بی‌قرار و داغ‌دار، راهی دیار یار می‌شوند. ماه محرم، بهار عاشقی است؛ ماهی که در مکتب سترگش می‌توان درس فداکاری و ایثار و جانبازی آموخت. ماه شور است و شعور؛ ماه دل‌کندن از خود و پروزا در مسیر او؛ ماه فکر است و ذکر؛ ماه ماه‌های عالم. ایام و لیالی با عظمتی که با نور حسین(ع) معنا می‌یابد و با عشق او، سرشار از فهم و بصیرت می‌شود و در آستانه این فرصت معنوی و بهشت بارانی دل‌های حسینی، می‌توان بر کرانه حریم حرم حضرت سیدالشهدا(ع)، بار یافت و نور معرفت را در ضمیر جان خویش میهمان کرد. شاید در این میان، نزدیک شدن به حقیقت عزاداری و تنبه و تذکر نسبت به آسیب‌ها و شبهات آن، راهی روشن باشد و مطمئن، برای رسیدن به مقام عزاداری حسین(ع).

معرفت آموزی از مکتب عاشورا در سایه سار رهنمودهای ارزشمند علمای بزرگ شیعی

سرویس اندیشه خبرگزاری رسا با بهره گیری از فتاوی علمای و بیانات بزرگان دین و آیین، مجالی را برای تفکر و تأمل در این باب مهیا ساخته؛ باشد که بهانه‌ای برای معرفت اندیشی و معنایابی همه ما گردد. برپایی آیین عزای حسینی(ع) یکی از سنت‌های دیرپا و اصیل و عمیق ایرانیان در کنار سایر فرق اسلامی و دیگر آزادیخواهان و دوستداران حقیقت و آزادی و انسانیت بوده است.

تاریخ گواه است که محرم اسلام را زنده نگه داشته

مرور تاریخ کهن و معاصر، گویای این نکته است که این آیین مذهبی و انسانی، در طول قرن‌های متمادی، با همه فراز و فرودهایی که بر بشر دیروز و امروز رفته است، همچنان جایگاهی بی‌بدیل و پرمنزله داراست و همین جایگاه نیز نیازمند دقت و توجه بیش از پیش در حفظ و صیانت از اصالت و حقیقت این آیین آسمانی است. آئینی که به فرموده امام راحل‌مان «اسلام را زنده نگه داشته است». آری، زنده ماندن اسلام در گرو حفظ محرم و صفر است و حفظ این ایام و معانی‌شان نیز وابسته به بر حذر داشت‌شان از آسیب و شبهه و انحراف.

فتاوی نائینی، تلألویی در آینه زعامت دینی

سال‌های دور و در ایامی که متعلق به تاریخ کهن ایران زمین است، مردی بزرگ همچون آیت الله نایینی فتاوی خواندنی و تأمل برانگیز درباره شیوه سنتی عزاداری امام حسین(ع) صادر نمود و به همراهی و تأیید مراجع و فقهای معاصر و پس از ایشان رسید و جزء اسناد ماندگار در تایخ شیعی گردید. فتوا از این قرار بود: «بدیهی است که بیرون آوردن هیأت و دسته جات در دهه عاشورا، مانند آن در کوچه‌ها و خیابان‌ها بدون هیچ شبهه‌ای جایز و رجحان دارد و از آشکارترین مصادیق عزای سالار شهیدان و شهدای کربلا و نیکوترین وسیله‌ای است برای تبلیغ هدف عالی حسین ابن علی. ترویج قرآن و دین مبین اسلام برای هر دور و نزدیک، لکن باید این شعار بزرگ از هرگونه محرمات مانند آوازه خوانی و استعمال آلات لهو و لعب و نزاع و کشمکش خالی باشد و چنانچه گاهی چنین محرماتی در بعضی از هیأت‌های عزا باشد، حرمت آنها به عزاداری امام حسین سرایت نمی‌کند.

هیچ اشکالی نیست در جایز بودن سینه زدن یا با دست به صورت زدن؛ حتی به حدی برسد که سینه و صورت سرخ و سیاه شود... خدا ثابت بدارد ایشان را به قول ثابت در دنیا و آخرت. ظاهراً جایز است شبیه شدن و ممثل گردیدن، ولی باید مواظب باشند و در شبیه خوانی و عزاداری، محرمات شرعی انجام نشود و اگر اتفاقاً واقع گردد، سرایت به اصل عزاداری نمی‌کند. چنانچه قبلاً گفته شد، طبل و سنج و شیپور که در دسته‌جات و حسینیه‌ها استفاده می‌شود و در سوگواری‌ها مرسوم است، حقیقتش تا به حال برای ما کشف نشده است و اگر مورد استعمالش اقامه عزای امام حسین و اعلام به اجتماع عزاداری است و شبیه بر سوگواری که در برخی از هیأت و روضه‌های عربی مرسوم است؛ پس ظاهراً جواز استعمال آن است کما اینکه در نجف اشرف هم نزد ما معروف است، والله اعلم.»

وقتی شور و شعور حسینی از واژه‌های فتاوی آئینی می‌تراود

ارزش و اهمیت این فتاوا از آن روست که در لابلای سطور آن می‌توان رگه‌های پرخون و شفاف و روشن و زیبایی از عشق و ارادتی را دید که عالمان دین به عنوان پیشروان حرکت جمعی در امت اسلام برای سیر تکاملی بشر طی نموده و در این راه چراغی را منورتر از یاد حسین(ع) و نجاتی را مطمئن‌تر از عشق او درنیافتند؛ به راستی و درستی.

و این همان نگاه اصیل و انایی است که در بیان و بنان امام خمینی(ره) در خصوص محرم و نهضت عاشورا نیز جلوه نمود: «محرم ماهی است که عدالت در مقابل ظلم و حق در مقابل باطل قیام کرده و به اثبات رسانده است که در طول تاریخ، همیشه حق بر باطل پیروز شده است.» محرم ماهی است که به وسیله سید مجاهدان و مظلومان اسلام زنده شده و از توطئه عناصر فاسد و رژیم بنی امیه، که اسلام را تا لب پرتگاه برده بودند، رهایی بخشید.

حکایت پیروزی در متن فداکاری و خون

این خون سیدالشهدا(ع) است که خون‌های همه ملت‌های اسلامی را به جوش می‌آورد. ماه محرم برای مذهب تشیع ماهی است که پیروزی، در متن فداکاری و خون به دست آمده است. محرم ماه نهضت بزرگ سید شهیدان و سرور اولیای خداست، که با قیام خود در مقابل طاغوت، تعلیم سازندگی و کوبندگی به بشر داد و راه فنای ظالم و شکستن ستمکار را به فدایی دادن و فدایی شدن دانست و این خود سرلوحه تعلیمات اسلام است برای ملت‌ها تا آخر دهر.

با حلول ماه محرم، ماه حماسه و شجاعت و فداکاری آغاز شد؛ ماهی که خون بر شمشیر پیروز شد، ماهی که قدرت حق، باطل را تا ابد محکوم «و داغ باطله» بر جبهه ستمکاران و حکومت‌های شیطانی زد، ماهی که به نسل‌ها در طول تاریخ، راه پیروزی بر سر نیزه را آموخت، ماهی که شکست ابر قدرت‌ها را در مقابل کلمه حق، به ثبت رساند، ماهی که امام مسلمین، راه مبارزه با ستمکاران تاریخ را به ما آموخت.

رمز زنده ماندن مکتب اسلام

شهادت حضرت سیدالشهدا(ع) مکتب را زنده کرد. زنده نگه داشتن عاشورا، یک مسأله بسیار مهم سیاسی - عبادی است. انقلاب اسلامی ایران، پرتویی از عاشورا و انقلاب عظیم الهی آن است. کربلا کاخ ستمگری را با خون در هم کوبید و کربلای ما کاخ سلطنت شیطانی را فرو ریخت. کربلا را زنده نگه دارید و نام مبارک حضرت سیدالشهدا(ع) را زنده نگه دارید، که با زنده بودن او، اسلام زنده نگه داشته می‌شود. مسأله کربلا، که خودش در رأس مسائل سیاسی هست، باید زنده بماند.

خاطره عاشورا، زنده و مانا در قلب ملت ایران

ملت بزرگ ما باید خاطره عاشورا را با موازین اسلامی، هر چه شکوهمندتر حفظ نماید. این محرم را زنده نگه دارید؛ ما هر چه داریم از این محرم است. محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است. تمام این وحدت کلمه‌ای که مبدأ پیروزی ما شد، برای خاطر این مجالس عزا و این مجالس سوگواری و این مجالس تبلیغ و ترویج اسلام شد. مجالس بزرگداشت سید مظلومان و سرور آزادگان، که مجالس غلبه سپاه عقل بر جهل و عدل بر ظلم و امانت بر خیانت و حکومت اسلامی بر حکومت طاغوت است، هر چه با شکوه تر و فشرده‌تر بر پا شود و بیرق‌های خونین عاشورا به علامت حلول روز انتقام مظلوم و ظالم، هر چه بیشتر افراشته شود.

چگونگی صیانت از پرچم عاشورا

بی‌تردید از خلال بیانات بزرگان دین و آیین و رهبران فکری و زعمای علم دین و حوزه فکر اسلامی است که می‌توان به راه و روشی در فکر و ذکر رسید که هم شور و شعور این نماد دینی را حفاظت کند و هم به ارادتمندان این آستان، جهتی صحیح و راه و روش و منشی منطبق بر افق‌های بلند این واقعه عظیم ببخشد و همین مضمون و پیام در کلام فرزند خلف امام راحل و شاگرد برومندشان رهبر معظم انقلاب هم جاری و ساری است.

اگر عاشورا نبود...

«اگر عاشورا نبود...، اگر در جامعه ما، عشق به امام حسین(ع) و یاد او و ذکر مصایب و حوادث عاشورا معمول و رایج نبود، معلوم نبود که نهضت با این فاصله زمانی و با این کیفیتی که پیروز شد، به پیروزی می‌رسید. در مورد مسأله محرم و عاشورا، باید بگویم که روح نهضت ما و جهت‌گیری کلی و پشتوانه پیروزی آن، همین توجه به حضرت ابی عبدالله علیه الصلاة والسلام و مسایل مربوط به عاشورا بود.»

وقتی انقلاب به عاشورا گره خورد

«در دو فصل، امام(ره) مسأله نهضت را به مسأله عاشورا گره زدند؛ یکی در فصل اول نهضت - یعنی روزهای محرم سال 42- که تربیون بیان مسایل نهضت، حسینی‌ها و مجالس روضه خوانی و هیئات سینه زنی و روضه خوان‌ها و ذکر مصیبت گویندگان مذهبی شد و دیگری، فصل آخر نهضت - یعنی محرم سال 57- بود که امام(ره) اعلام فرمودند: ماه محرم گرامی و بزرگ داشته بشود و مردم مجالس برپا کنند. ایشان، عنوان این ماه را ماه پیروزی خون بر شمشیر قرار دادند و مجدداً همان طوفان عظیم عمومی و مردمی به وجود آمد، یعنی ماجرای نهضت که روح و جهت حسینی داشت، با ماجرای ذکر مصیبت حسینی و یاد امام حسین(ع) گره خورد.»

ما قدردان نهضت حسینی؛ چون...

«ما بیشتر از گذشتگان قدر نهضت حسینی را می‌دانیم. آنچه که نهضت ما را جهت می‌داد و امروز هم باید بدهد، دقیقاً همان چیزی است که حسین بن علی(ع) در راه آن قیام کرد. ما امروز، برای شهدای خود که در جبهه‌های گوناگون و در راه این نظام و حفظ آن به شهادت می‌رسند، با معرفت عزاداری می‌کنیم. آن شهید و جوانی که یا در جنگ تحمیلی و یا در برخورد با انواع و اقسام دشمنان و منافقان و کفار به شهادت رسیده، هیچ شبهه‌ای برای مردم ما وجود ندارد که این شهید، شهید راه همین نظام است و برای نگهداشتن و محکم کردن ستون‌های همین نظام و انقلاب به شهادت رسیده است.»

«اگر در جامعه ما، عشق به امام حسین(ع) و یاد او و ذکر مصایب و حوادث عاشورا معمول و رایج نبود، معلوم نبود که نهضت با این فاصله زمانی و با این کیفیتی که پیروز شد، به پیروزی می‌رسید.» قوی کردن نگاه عاطفی لازمه عزاداری: «امام(ره) با ظرافت، آن تصور غلط روشنفکرانه قبل از پیروزی انقلاب را که در برهه‌ای از زمان رایج بود، از بین بردند.»

عاشورا؛ آن‌گاه که سیاست و عاطفه به هم می‌رسند

«ایشان، جهت‌گیری سیاسی موقتی انقلابی را با جهت‌گیری عاطفی در قضیه عاشورا پیوند و گره زدند و روضه خوانی و ذکر مصیبت را احیا کردند و فهماندند که این، یک کار زاید و تجملاتی و قدیمی و منسوخ در جامعه ما نیست؛ بلکه لازم است و یاد امام حسین(ع) و ذکر مصیبت و بیان فضایل آن بزرگوار چه به صورت روضه خوانی و چه به شکل مراسم عزاداری گوناگون- باید به شکل رایج و معمول و گریه آور و عاطفه برانگیز و تکان دهنده دل‌ها، در بین مردم ما باشد و از آنچه که هست، قوی‌تر هم بشود. ایشان، بارها بر این مطلب تاکید می‌کردند و عملاً هم خودشان وارد می‌شدند.»

«محرم دوران انقلاب، با محرم‌های قبل از انقلاب و دوران عمر ما و قبل از ما، متفاوت است. این محرم‌ها، محرم‌هایی است که در آن، معنا و روح و جهت‌گیری، واضح و محسوس است. ما نتایج محرم را در زندگی خود می‌بینیم. حکومت و حاکمیت و اعتلای کلمه اسلام و ایجاد امید، به برکت اسلام در دل مستضعفان عالم، آثار محرم است.» عزاداری میدانی برای پیشرفت روحی: «پروردگارا! این ماه محرم و ایام عزاداری را، برای ما میدان پیشرفتی در معارف و عمل اسلامی قرار بده!»

درس از محرم فقط به معنی کشته شدن نیست: «در ایام محرم و صفر، ملت عزیز ما، باید روح حماسه را، روح عاشورایی را، روح نترسیدن از دشمن را، روح توکل به خدا را، روح مجاهدت فداکارانه در راه خدا را، در خودشان تقویت کنند، و از امام حسین، علیه السلام، مدد بگیرند.»

عزای حسینی؛ وقتی دل به هدف می‌رسد

«مجالس عزاداری برای این است که دل‌های ما را با حسین بن علی علیه السلام و اهداف آن بزرگوار نزدیک و آشنا کند. یک عده‌ای کج فهم نگویند که امام حسین علیه السلام شکست خورد. یک عده‌ای کج فهم نگویند که راه امام حسین علیه السلام، معنایش این است که همه ملت ایران کشته شوند. کدام انسان نادانی، چنین حرفی را ممکن است بزند. یک ملت از حسین بن علی علیه السلام، باید درس بگیرد. یعنی از دشمن نترسد، به خود متکی باشد، به خدای خود توکل کند.»

«نوحه و سینه زنی خواندن هم شرایط دارد. باید آن کسانی که این‌ها را تهیه می‌کنند، می‌سرایند، می‌خوانند، مواظب باشند که درست بر طبق معارف اسلامی حرف بزنند، تا این سینه زنی، این روضه خوانی، این نوحه خوانی، قدمی باشد در راه عروج مردم به اوج قله افکار اسلامی. از همان روزی که موضوع ذکر مصیبت حسین بن علی علیه السلام مطرح شد، چشمه جوشانی از فیض و معنویت، در اذهان معتقدین و محبین اهل بیت علیهم السلام جاری گشت. این چشمه جوشان، تا امروز همچنان ادامه و جریان داشته است؛ بعد از این هم خواهد داشت و بهانه آن هم، یادآوری خاطره عاشوراست.»

«مسلم شریعت در مجالس مذکور، ثواب اخروی دارد؛ اما ثواب اخروی مجالس عزاء، از چه ناحیه و به چه جهت است؟ مسلماً مربوط به جهتی است که اگر آن جهت نباشد، ثواب هم نیست. بعضی از مردم متوجه این نکته نیستند. همه باید در این مجالس شرکت کنند، قدر مجالس عزاداری را بدانند، از این مجالس استفاده کنند و روحا و قلبا، این مجالس را وسیله‌ای برای ایجاد ارتباط و اتصال هر چه محکم‌تر میان خودشان و حسین بن علی علیه السلام، خاندان پیغمبر و روح اسلام و قرآن قرار دهند. این، از وظایفی که در این خصوص مربوط به مردم است.»

سه ویژگی عزاداری حسین بن علی(ع)

«در مجالس عزاداری ماه محرم، این سه ویژگی، باید وجود داشته باشد: اول اینکه عاطفه را نسبت به حسین بن علی و خاندان پیغمبر علیهم صلوٰة الله بیشتر کند. (علقه و رابطه و پیوند عاطفی را باید مستحکم‌تر سازد)؛ چون رابطه عاطفی، یک رابطه بسیار ذی قیمت است و دوم اینکه نسبت به حادثه عاشورا، باید دید روشن و واضحی به مستمع بدهد و بالاخره اینکه نسبت به معارف دین، هم ایجاد معرفت و هم ایجاد ایمان -ولو به نحو کمی کند.»

اما در بیان و بنان دیگر بزرگان فکر و اندیشه شیعی و عالمان وارسته دینی نیز می‌توان نمادهایی از این راه درست و مسیر حقیقی و اصیل را دید و بر مبنای آن از هرگونه انحراف و آسیب و شبهه‌ای نیز در امان ماند.

آیت الله جوادی آملی و یادآوری نیاز به حفظ توأمان عظمت و سنت عزاداری

ما باید حواسمان جمع باشد؛ جریان حسین بن علی، جریان محرم، تاسوعا، عاشورا، عزاداری‌ها، بخش‌های سنتی آن سر جایش محفوظ است. هم سخنرانان ما، هم مداحان ما، عظمت و جلال و شکوه حسین بن علی را نشان بدهند.

مداحان کاری که از عظمت اهل بیت کم کند، انجام ندهند. این سفارش حسین بن علی است. بگذارید کربلا با جلال و شکوه شناخته شود؛ حرف‌ها، قصه‌ها، داستان‌ها، روش‌ها و منش‌ها که از جلال کربلا، جمال کربلا، عظمت کربلا، استقلال کربلا، حریت و آزادیخواهی کربلا کم کند، این حرف‌ها را نزنید. در صحنه عاشورا و در آن موقعیت خطیر، حسین بن علی به اهل بیت خود فرمود: کاری کنید در این سفر که عظمت و حیثیت شما محفوظ باشد. لذا مداحان و ذاکرین نباید روش و کاری که از جلال و شکوه اهل بیت بکاهد، انجام دهند و حرف و سخن بی‌سند بیان کنند.

آیت الله مظاهری و توجه به مصون داشتن عزاداری از خرافه

عزاداری‌های ما خوب است و اما باید مواظب باشیم خرافات در عزاداری‌های ما نباشد. از نظر عقیده و محبت بالا هستیم و از نظر شعار الحمدلله خوب است. مخصوصاً دههٔ محرم خیلی بالاست. بالاخره شعار یا علی ما خیلی بالاست و الحمدلله شعار یا حسین ما خیلی خوب است. ولو اینکه خیلی گناهکار است؛ اما شعار یا علی و یا حسین دارد. اما در یکجا لنگیم و عمده هم آن است و آن شیعهٔ عملی است. عده‌ای آمدند در خانه امیرالمومنین سلام الله علیه در زدند و گفتند: ما شیعیان شما هستیم. امیرالمومنین سلام الله علیه آمدند یک نگاهی به آن‌ها کردند و گفتند: من در سیمای شما شیعه‌گری نمی‌بینم. نه اینکه عقیده و محبت نداشتند؛ عقیده و محبت داریم، اما از نظر عمل لنگیم.

آیت الله مکارم شیرازی و ابعاد مداحی مورد رضایت امام زمان(عج)

در مداحی لازم است جنبه‌های مثبت را تقویت و ابعاد منفی را حذف کنیم تا به مداحی مورد رضایت امام زمان(عج) برسیم. توجه به محتوای صحیح مداحی‌ها امری ضروری است و برای تحقق مداحی سالم، باید به منابع صحیح مراجعه کرد.

باید از اشعار هماهنگ با کتاب‌های معتبر و مقاتل اصیل بهره جست. شایسته نیست از شعرهای غیر صحیح یا ضعیف و حتی آن دسته از اشعاری که وهن امام حسین(ع) است استفاده کرد. بر همگان لازم است شکوه امام حسین(ع) را در اشعار و مداحی‌ها جلوه‌گر سازند و

شاعرانی هم که به سرودن اشعار می‌پردازند، باید به تاریخ عاشورا و صدر اسلام مسلط باشند. مداحان الگوی جامعه مخاطب خود هستند؛ بنابراین هر گونه رفتار آن‌ها زیر ذره بین قرار دارد و بر همین اساس، رعایت همه موارد صحیح از سوی آن‌ها ضروری است.

آیت الله سبحانی و منابع حسینی در ماه محرم قرآنی

لازم است منابع حسینی در ماه محرم قرآنی باشند و پیام‌های این کتاب آسمانی در منابع بیان شود؛ وقتی این چنین شد آن‌گاه شاهد تحولی شگفت در مخاطبان خواهیم بود و گرنه اگر فقط بر احساسات گذرا تاکید شود، آن‌گاه تحولی را نیز نخواهیم دید.

مرحوم فلسفی برای یک منبر هشت ساعته مطالعه می‌کرد. استفاده از یادداشت‌های روزانه و برگرفته از مفاهیم و آموزه‌های دینی توسط مبلغان اقدامی شایسته برای غنای محتوایی سخنرانی‌ها خواهد بود. مبلغان باید خشیت الهی هم داشته باشند و خشیت با ترس متفاوت است؛ زیرا خشیت سبب تاثیرگذاری بر روح و روان انسان‌ها می‌شود.

صفت مبلغ نصیحت است؛ مبلغ نباید با مخاطب خشن سخن بگوید. باید به گونه‌ای سخن بگوید که پا منبری او را یک پدر دلسوز برای نجات دادن بداند. اگر پرخاشگر باشیم، منبر ما چندان اثر نمی‌کند و فرد با عقده از پای منبر می‌رود.

حجت‌الاسلام و المسلمین محسن قرائتی و تذکرات قرآنی برای عزاداران حسینی

بر خلاف پندار وهابی‌ها که جشن و شادی و عزاداری را نوعی بدعت می‌پندارند، بیان مصائب و مظلومیت دیگران در متن قرآن آمده است. در قرآن می‌خوانیم: «وَ إِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ» یعنی به چه گناهی دختران کوچک زنده به گور می‌شوند؟ این سؤال در قیامت نشانه آن است که خداوند از مظلومیت یک کودک مشرک سخن می‌گوید. «(زیرا مشرکین بودند که دختر خود را زنده به گور می‌کردند). همچنین در سوره «بروج» بیان می‌دارد که به چه جرمی مؤمنین در گودال آتش سوختند. بنابراین بیان مظلومیتی که در متن قرآن آمده، هرگز بدعت نیست.

در سایه مکتب اهل بیت علیهم السلام ایام عاشورا هر سال با رونق بیشتری برگزار می‌شود و از این مائده آسمانی که شهادت امام حسین علیه‌السلام و اصحابش است، باید کل دین ترویج بشود؛ زیرا پیامبر صلی الله علیه وآله فرمودند: من از حسینم و معنای این جمله آن است که مکتب من در سایه خون امام حسین علیه‌السلام باقی می‌ماند.

در مکتب پیامبر اصل تقواست که باید عزاداری‌های ما از هر گونه گناه دور باشد. در مکتب پیامبر دروغ و غلو جایی ندارد که باید عزاداری‌ها نیز این گونه باشد. در مکتب پیامبر عقل و احساسات و شور و شعور و منطق و فریاد در کنار هم هستند که باید عزاداری‌های ما نیز این گونه باشند. در مکتب پیامبر حق الله و حق الناس باید رعایت شود، نماز عهد الله و حق الله است که باید همان گونه که در این سال‌های اخیر در برنامه‌های عزاداری حتی در وسط بازار و خیابان اقامه می‌شود و مقام معظم رهبری از آن تجلیل کردند توسعه یابد.

شما خود می‌دانید که امام حسین علیه‌السلام با اینکه می‌توانست نمازش را در درون خیمه و فردی بخواند، جلوی چشم دشمن به جماعت، آن هم با پرتاب 30 تیر اقامه کرد تا به ما بگوید در هیچ شرایطی از نماز نگاهیذ. شما خود می‌دانید که سر مبارک امام حسین علیه‌السلام بر روی نی قرآن خواند تا به ما بگوید باید محوریت قرآن حفظ شود.

شما خود می‌دانید در خطبه‌های حضرت زهرا سلام‌الله‌علیها برای دفاع از حق شوهرش و در خطبه‌های حضرت زینب سلام‌الله‌علیها چه مقدار از آیات قرآن استفاده شده تا به ما بگوید حماسه و سوز باید از طریق آیات قرآن باشد. در مکتب پیامبر(ص) اخلاق و سعه صدر و وحدت و دوری از تفرقه مورد توجه است؛ در عزاداری‌ها نیز باید از هر حرکتی که سبب تفرقه، بداخلاقی، تبعیض، اسراف، آزار دیگران، تضییع حق همه اقشار شرکت کننده در عزاداری دوری شود.

شما خود می‌دانید اگر اشک‌های خالصانه همراه با دقت‌های دینی باشد، چه تحولی در فرد و جامعه به وجود می‌آورد. با هیچ کتاب و نوار و فیلمی نمی‌توان در خیابان‌های نیویورک اقامه نماز کرد؛ ولی چند سالی است که شیعیان آمریکا در ایام عاشورا، نماز ظهر عاشورا را در وسط خیابان می‌خوانند و این امام حسین علیه‌السلام است که در سایه عزاداری او این حرکات در سراسر جهان انجام می‌شود. حماسه عاشورا باید بستری باشد که مردم با احکام دینی آشنا شوند؛ زیرا در حدیث می‌خوانیم ذکر مصیبت‌های امام حسین علیه‌السلام و یارانش، سبب احیا و اقامه دین می‌شود؛ یعنی باید نماز و روزه و حج و خمس و زکات در سایه عزاداری زنده شود.

امام صادق علیه‌السلام در آستانه شهادت فرمود: اگر نماز ضایع و سبک شمرده شود، شفاعت اهل بیت علیهم‌السلام دریافت نمی‌شود. عزاداری‌ها باید یا با نماز شروع شود یا به نماز ختم گردد. در جلسات عزاداری باید اسلام شناسی از قرآن و همه احکام بگوید. در هر جلسه عزاداری آیه‌ای از قرآن تفسیر شود، حکمتی از نهج البلاغه بیان شود. سعی کنیم به جای اینکه بیشتر مراسم با شعر و خواب پر شود، بیشتر وقت منبر و مداحی با قرآن و حدیث و موعظه پر شود.

شما خود می‌دانید که رقابت و خودنمایی و اسراف و سد معبر و تبعیض و عزاداری بی‌موقع و عزاداری که در آن نماز سبک شمرده شود، ذخیره قیامت ما نخواهد بود. در پایان نیز از قرآن می‌گوییم که خداوند می‌فرماید: «إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ»، هر چه تقوا بیشتر باشد، پاداش بیشتری دریافت می‌شود.

مقدمه، گردآوری و تنظیم: محمد قمی